

JOHN JAY COLLEGE
THE CITY UNIVERSITY OF NEW YORK
OF CRIMINAL JUSTICE

DEPARTMENT OF CRIMINAL JUSTICE

To whom it may concern:

The review of the scientific advisor

to Aryn Aizhan Arynkyzy's dissertation thesis for the degree of Doctor of PhD on the theme «International legal standards ensuring the rights of suspect in criminal proceedings: problems of implementation of the legislation of the Republic of Kazakhstan» «6D030200 - International law» specialty

The scientific research of Aryn Aizhan Arynkyzy is devoted to the actual and not fully investigated problem of Kazakhstani legal science. The relevance of the research, firstly, arises from practical tasks aimed at increasing the achievements of the criminal process mechanism regarding the suspect, the need to develop their performance. In the research work under the new Criminal Procedure Code, emphasis were placed on determining the procedural status of the suspect, constitutional and procedural guarantees, the concept and nature of the standards of international law in theory and practice.

First of all, today one of the most important issues in the criminal process is ensuring the human rights. Particularly, it is typical for procedural guarantees of the suspect during the criminal process. There are also some objective reasons. The problems of ensuring human rights, especially, the rights of the suspect during the criminal process, are a big and not fully researched phenomenon. Many issues regarding this have not been researched, understood from the theoretical, scientific perspective. Researching of the ensuring rights of the suspect has a significant role in the Criminal process.

Second of all, improvement of the tools of ensuring the rights and legal interests of the suspects according to the current time is essential. It's become a special phenomenon positively impacting the development of the criminal procedural legislation. The relevance of the applicant's research is clearly expressed in this.

The researcher also pays attention to other social sciences in her research. Because, ensuring the human rights, except the sphere of law, has a strong link to other sciences such as history and culture, philosophy and logics, ethics, aesthetics, psychology and pedagogy. In philosophy there are many views, which approach the person, not only as biologically individual but the social individual. Man in his development can be perfected as a person, grow in his understanding or others, but in the influence of different cases, he can sink to the bottom. Research in the context of other sciences and the use of results in order increases the quality and level of the researcher's work.

This work shows harmony with the state programs in the development of the democratic platform of an independent country, the renewal of the tradition and the improvement of the legal education of the generation.

In general, the dissertation work of Aryn Aizhan Arynkyzy is closely related to international documents, state programs, the Constitution of the Republic of Kazakhstan, the Human Rights Concept, the Criminal Procedure Code of the Republic of Kazakhstan, and international criminal norms aimed at improving the problems in securing the rights of the suspect and the accused in criminal proceedings.

The dissertation work, completed in accordance with the requirements, full of theoretical justifications, scientific discoveries showing the independent work of the researcher is put forward to the defense. The dissertation work reveals the contribution of the researcher to science, the culture of the use of footnotes and references to the materials and data used. Scientific work of Aryn Aizhan Arynkyzy is a comprehensive research consisting of several problems and provisions aimed at solving the problems of the dissertation.

The researcher in the dissertation work has achieved true and truthful scientific results. Scientific conclusions and results based on research are designed to perform the tasks of the work.

The results of research work are determined by the novelty, validity of unique conclusions.

Almost all problems turned into the research object of the dissertation arise from one main purpose.

In scientific work the full semantic content is kept. Each section is closely linked with one another, the consideration of issues is based on a combination of logic unit. The results of the study are strongly interacted, the findings and conclusions thought out in the semantic essence. The researcher analysis shows the ability to complete the thought and make the interrelated conclusions. They all create a systematic integrity. This harmony opened the way for the strength of internal unity of the scientific results. Each conclusion comes from problems of new assessment the phenomenon in Kazakhstan Court system, of all-around presentation. Therefore, systematic of scientific work, the strong connection of the results, the internal unity based on the continuity character stored in its level.

Mentioning the specific achievements of the research, the researcher Aryn Aizhan Arynkyzy's dissertation on the theme "International legal standards ensuring the rights of suspect in criminal proceedings: problems of implementation of the legislation of the Republic of Kazakhstan" fully matches to the "6D030200 - International law" specialty.

In general, I believe that the Ph.D. thesis corresponds to the requirements of the "Regulations for awarding academic degrees" of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan and I think that the work worth's to be submitted to the defense in the council.

PhD, Professor of John Jay

College of Criminal Justice

NY, USA

January 21, 2021

S.I. Cheloukhine

PhD докторант Арын Айжан Арынқызының
«Қылмыстық сот өндірісінде күдіктінің құқықтарын қамтамасыз етудің
халықаралық-құқықтық стандарттары: Қазақстан Республикасының
заңнамасына имплементациялаудың мәселелері» тақырыбындағы
6D030200-«Халықаралық құқық» мамандығы бойынша PhD докторы
ғылыми дәрежесін алу үшін дайындаған диссертациясына

Шетелдік ғылыми кеңесшінің пікірі

Арын Айжан Арынқызының зерттеу жұмысы қазақстандық заң ғылымының өте өзекті, бірақ, сонымен бір мезгілде толық зерттелмеген проблемаларының біріне арналған. Жұмыстың өзектілігі, ең алдымен, күдіктіге қатысты қылмыстық іс жүргізу механизмдерінің жетістіктерін арттыруға бағытталған тәжірибелік міндеттерінен, олардың қызмет тиімділігін тұтастай дамыту қажеттігінен туындайды. Зерттеу жұмысында жаңа қабылданған Қылмыстық- процесстік кодексі аясында күдіктінің процессуалдық жағдайын, конституциялық және процессуалдық кепілдіктерін, теория мен тәжірибедегі халықаралық құқықтық стандарттардың түсінігі мен табиғатын мейлінше анықтауға үлкен деңгейде көңіл бөлінген.

Біріншіден, қазіргі кезеңде қылмыстық іс жүргізу барысындағы ең бір маңызды мәселе бұл адам құқықтарын қамтамасыз ету болып табылады. Әсіресе бұл қылмыстық іс жүргізу барысындағы күдіктінің процессуалдық кепілдіктеріне тән. Оның объективтік себептері де жоқ емес. Адам құқықтарын, осы жерде күдіктінің қылмыстық іс жүргізу барысында толықтай қамтамасыз ету мәселелері заң ғылымындағы толық зерттелмеген жаңа, ірі құбылыс. Оның көптеген мәселелері құқықтық-теориялық тұрғыдан әлі зерделенбеген, сараланбаған. Ғылыми тұрғыда қарастырылмаған тұстары да жеткілікті. Қылмыстық іс жүргізуде күдіктінің құқықтарын қамтамасыз етуді зерттеудің орны ерекше.

Екінші мәселе, күдіктінің құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету құралдарын заман ағымына қарай жетілдіру даусыз. Әсіресе қылмыстық процессуалдық заңнаманың дамуына, болашағына игі ықпал жасайтын ерекше құбылысқа айналып отыр. Ізденушінің зерттеу тақырыбының өзектілігі осыдан айқын көрінеді.

Диссертант зерттеу жұмысында өзге қоғамдық ғылымдарды да назарда ұстайды. Өйткені адам құқықтарын қамтамасыз ету заң саласынан басқа тарих пен мәдениеттің, философия мен логиканың, этика мен эстетиканың, психология мен педагогиканың да қатысы бар екені түсінікті. Философияда тұлғаны адамның даралығы, оның үстіне биологиялық емес, әлеуметтік даралығы ретінде қарастыратын пікір өте көп деп атап кетуге болады. Адам өзінің дамуында тұлға ретінде жетіле алады, өзі туралы жеке түсінігінде және айналадағылардың көзінше өсуі мүмкін, бірақ қилы жағдайлар ықпалынан төмен түсуі, кері кетуі ықтимал. Ізденушінің өз тақырыбын өзге ғылымдар

аясында алып, оларды ретімен пайдалануы еңбегінің сапасы мен деңгейін арттыра түскен.

Ғылыми зерттеу тәуелсіз еліміздің демократиялық тұғырнамасын нығайтуда, дәстүрлерді жаңғырту мен ұрпақтардың құқықтық тәрбиесін жетілдіруде мемлекеттік бағдарламамен үйлесімділік танытады.

Тұтастай алғанда, Арын Айжан Арынқызының диссертациялық жұмысы қылмыстық сот ісін жүргізуде күдіктінің құқықтарын қамтамасыз ету мәселелерін жетілдіру бағытындағы халықаралық құжаттармен, мемлекеттік бағдарламалармен, Қазақстан Республикасының Конституциясымен, Адам құқықтары тұжырымдамасымен, Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексімен, халықаралық құқықтық нормалармен етене тығыз байланысты, берік сабақтас зерттеу болып саналады.

Ізденушінің дербес еңбегін нақты танытатын теориялық негіздемелері мол, ғылыми жаңалықтары жеткілікті, қылмыстық іс жүргізу барысында күдіктінің құқықтарын қамтамасыз етуге бағытталған, тың жетістіктерге жету мақсатын көздеген және тиісті міндеттерге сай орындалған диссертациялық жұмыс қорғауға ұсынылып отыр. Диссертациялық жұмыстан ізденушінің ғылымға қосқан үлесі, қолданған материалдар мен пайдаланған деректерге сілтеме жасау мәдениеті айқын байқалады. Арын Айжан Арынқызының ұсынған ғылыми жұмысы - диссертацияның алдына қойған міндеттерін шешуге бағытталған бірқатар мәселелер мен ережелерден тұратын кешенді зерттеу.

Ізденуші диссертациялық еңбегінде толыққанды ғылыми шынайы нәтижелерге қол жеткізген. Зерттеу негізіндегі тиянақталған тұжырымдар мен жасалған қорытындылар еңбектің алға қойған мақсатын нақ орындауға лайықталған.

Зерттеу жұмысының нәтижелері жаңалығымен, тың тұжырымдарға негізделгендігімен айқындалады.

Диссертациялық жұмыстың зерттеу нысанына айналған мәселелердің түгелі дерлік басты бір мақсаттан туындайды. Ғылыми еңбекте тұтас мазмұндық маңызы сақталған. Әрбір бөлім бір-бірімен өзара тығыз байланыстырылған, мәселелерді қарастыру реті бірлік логикалық үйлестікке негізделген. Зерттеуде алынған нәтижелер өзара берік сабақтас, қорытындылар мен тұжырымдар мазмұндық мәнде ойластырылған. Диссертанттың талдаулары ойды тиянақтай отырып, бір-біріне жалғастығы бар қорытындылар жасауға бейім екенін көрсетеді. Солардың бәрі жинақталып, жүйелі тұтастық құрайтыны аңғарылады. Бұл үйлесімдік алынған ғылыми нәтижелердің ішкі бірлігінің беріктігіне жол ашқан. Әрбір түйін-тұжырым қазақстандық сот саласындағы құбылыстарға жаңаша қазқараспен баға беру, оны жан-жақты таныту мәселесінің төңірегінен туындайды. Сондықтан ғылыми жұмыстың жүйелілігі, нәтижелерінің тығыз байланыстылығы, ішкі бірлікке негізделген сабақтастық сипаты өз дәрежесінде сақталған.

Диссертациялық зерттеу жұмысының жоғарыда аталған жетістіктерін нақты көрсете келе, ізденуші Арын Айжан Арынқызының «Қылмыстық сот

өндірісінде күдіктінің құқықтарын қамтамасыз етудің халықаралық-құқықтық стандарттары: Қазақстан Республикасының заңнамасына имплементациялаудың мәселелері» тақырыбына жазылған диссертациясы «6D030200-Халықаралық құқық» мамандығына толығынан сәйкес келеді деп танимын. Жалпы алғанда, ізденушінің PhD докторы ғылыми дәрежесін алу үшін жазған диссертациясын Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Ғылыми дәрежелерді беру ережелерінің» қойылған талаптарына сәйкес келеді деп санаймын және жұмыс диссертациялық кеңеске қорғауға жіберілуге лайықты деп есептеймін.

Джон Джей криминалды әділсоттылық
колледжінің профессоры, PhD докторы

қолы

С.И.Шелухин

Нью-Йорк қаласы, АҚШ

Республика Казахстан, город Алматы,
Восьмое февраля две тысячи двадцать первого года.
Перевод с английского языка на казахский язык выполнен переводчиком Исмагиловой Региной Рафиковной.

Подпись Исмагилова Регина Рафиковна

Восьмое февраля две тысячи двадцать первого года.

Я, Сагимбекова Анель Ерлановна, нотариус города Алматы, действующий на основании государственной лицензии № 0002767 от 03.11.2009 года, выданной Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан свидетельствую подлинность подписи сделанной переводчиком Исмагиловой Региной Рафиковной. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за №388

Взыскано: оплачено в соответствии со статьей 30-1 Закона «О нотариате».

Нотариус:

Handwritten signature of Anel Yerlanovna Sagimbekova

Пронумеровано и прошнуровано
на _____
_____ строка _____ ак
Нотариус _____

